

Силабус курсу

Практикум з медіаційних процедур

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма – «Психологія»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент **Яковець Тетяна Аркадіївна**

Контактна інформація

t.yakovets@wunu.edu.ua, +380959183920

Опис дисципліни

Курс має на меті формування у студентів цілісного уявлення про медіаторні технології в психології та соціальній роботі структур державного та недержавного сектору та відпрацювання навичок. Застосування медіації у різних сферах. Знайомить з практичними медіаційними навичками як ефективним методом розв'язання конфліктів, профілактики виникнення конфліктів та сприяння гуманізації суспільства.

Розгляд кейсів та виконання завдань сприятиме розумінню сутності процесу медіації для розв'язання конфліктів у різних сферах (сфера освіти, сімейна медіація, громада тощо), усвідомленню морально-етичних норм та цінностей, набуттю навичок необхідних фахівцю.

Виконання групових завдань сприятиме розвитку затребуваних на ринку праці навичок роботи в команді, націленість у роботі на результат, засвоєнню практичних навичок з медіаторних технологій. Практичні заняття сприятимуть підвищенню толерантності та розвитку емоційного інтелекту, що є важливими складовими особистості фахівця у галузі соціальної роботи.

Структура курсу

Годин и Лек./п ракт	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Медіація. Поняття, сутність, принципи. Закордонний досвід. Історія розвитку медіації в Україні	знання законодавчої бази України та міжнародних стандартів медіації, здатність застосовувати техніки ведення переговорів у процесі врегулювання конфліктів, розуміння психологічних аспектів конфліктів і методів їх розв'язання, здатність планувати, координувати та проводити медіаційні зустрічі.	Тести, питання.
2/2	Тема 2. Конфлікт. Поняття, причини виникнення, структура, динаміка. Стратегії поведінки в конфлікті. Розв'язання конфліктів.	вміння аналізувати конфліктні ситуації, визначати їх причини та прогнозувати наслідки, усвідомлення власних емоцій та емоцій інших людей у конфліктних ситуаціях, здатність розпізнавати конфлікти, аналізувати їхні причини та структуру, уміння обирати ефективні стратегії поведінки в конфлікті залежно від його типу та етапу розвитку, знання правових аспектів врегулювання конфліктів у різних сферах (сімейні, трудові, адміністративні тощо).	Тести, питання.

4/1	Тема 3. Ненасильницька комунікація – філософія та технологія ефективного спілкування	здатність будувати ефективну, конструктивну та етичну взаємодію з іншими людьми, вміння розпізнавати власні та чужі емоції, контролювати реакції та адаптувати комунікацію, застосування методів ненасильницького спілкування у конфліктних ситуаціях, розуміння механізмів впливу мови на поведінку та емоційний стан людини.	Тести, питання.
2/2	Тема 4. Процедура медіації: етапи, завдання, техніки.	аналіз конфліктних ситуацій та вибір найбільш підходящих технік медіації, здатність змінювати підходи до ведення медіації відповідно до потреб сторін, знання основних етапів та завдань процедури медіації, технік роботи з конфліктуючими сторонами, розуміння правових аспектів медіації в Україні та міжнародних стандартів її проведення	Тести, питання
4/2	Тема 5. Технологія проведення кола. Сутність, процедура. Класифікація кіл	вміння ефективно взаємодіяти у групових дискусіях, застосовуючи техніку активного слухання, здатність аналізувати ефективність кола як методу спілкування та вирішення конфліктів, уміння модерувати групові обговорення, підтримувати баланс між учасниками, здатність створювати безпечний простір для обміну думками та досягнення спільних рішень	Тести, питання
4/1	Тема 6. Медіація у різних сферах роботи	здатність аналізувати конфліктні ситуації у різних сферах діяльності та застосовувати медіацію як спосіб їх вирішення, вміння ефективно взаємодіяти з різними сторонами конфлікту, використовуючи навички активного слухання та переконливої аргументації, вміння аналізувати типи конфліктів та їхні особливості у різних професійних сферах	Тести, питання
4/2	Тема 7. Етика та професійні стандарти медіатора: складні випадки та практичні рішення	Знати етичні принципи та стандарти медіації (IMI, CEDR, рекомендації ЄС), аналізувати реальні кейси: конфлікти інтересів, упередженість, порушення конфіденційності, ознайомитись із роль медіатора у збереженні довіри сторін	Тести, питання
4/1	Тема 8. Медіація у міжнародних спорах: особливості та виклики	Знати принципи взаємодія з міжнародними правовими інститутами (ООН, ЄСПЛ, ICC)	Тести, питання.
2/2	Тема 9. Інноваційні підходи в медіації: онлайн-медіація та штучний інтелект	Вивчити використання цифрових платформ для проведення медіації, роль алгоритмів і штучного інтелекту в посередництві, досвід впровадження онлайн-медіації в Україні та світ	Тести, кейси, питання

Рекомендовані джерела інформації

1. Басова І. Медіація в умовах воєнного стану. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. 2024. № 2(70). С. 5–9. DOI: 10.32689/2522-4603.2024.2.1
2. Божина, Я. В. (2023). Правова природа медіації та принципи її добровільності. *Юридичний науковий електронний журнал*, (11).
3. Бондарчук Н., Радченко О. Проведення медіації онлайн: міжнародний досвід та перспективи запровадження в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Т. 3, № 75. С. 25–30. DOI: 10.24144/2307-3322.2022.75.3.25
4. Дорош, В. І. (2021). Конфліктологія та медіація : навчальний посібник / укладач В.І. Дорош ; за загальною редакцією В.І. Дороша ; Міністерство освіти і науки України, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Львів ; Видавництво "Новий Світ-2000", 2021. Чернівці : 248с.
5. Іванова, М. П. (2024). Медіація як інструмент вирішення конфліктів у сімейних відносинах. *Сімейна психологія та психотерапія*, (1), 45-58.
6. Ізбаш О. О. Міжнародний досвід запровадження медіації. *Київський часопис права*. 2023. № 3. С. 33–38. DOI: 10.32782/klj/2023.3.5
7. Коваленко, О. В. (2023). Психологічні аспекти медіації в освітньому середовищі. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія*, (68), 102-115.
8. Лукашевич І. М. Медіація в Україні: історико-правові передумови та перспективи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2024. – Т. 1, № 82. – С. 13–18. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.82.1.13
9. Петренко, С. О. (2024). Психологічні особливості проведення медіації у справах, пов'язаних з дітьми. *Практична психологія та соціальна робота*, (2), 78-92.
10. Потапчук, Є., Колесник, О. (2022). Вплив засобів масової інформації на формування майбутнього сім'янина. *Науковий журнал «Психологічні тревелогі»*, (41), 233-238.
11. Сидоренко, А. І. (2024). Медіація в контексті міжкультурних конфліктів: психологічний аналіз. *Міжнародний психологічний журнал*, (3), 112-125.
12. Шандула О. М. Участь адвоката у медіації: практичні аспекти. *Практикум адвокатури*. Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2020. 15 с.
13. Шевченко, Н. В. (2024). Психологічні техніки медіатора для ефективного вирішення конфліктів. *Вісник психології і педагогіки*, (4), 135-148.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів. Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, платформа Moodle).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із адміністрацією.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 9 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-9 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 30 балів) Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) – макс. 40 балів	Оцінювання тренінгу здійснюється за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової: 70% - виконання етапів завдання й 30% - презентація проекту	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом